

Gratë në STEAM:

Gratë që ndryshuan botën e teknologjisë

Girls in Digital

Funded by
the European Union

Çfarë është STEAM?

- **S**cience - shkencë
- **T**echnology - teknologji
- **E**ngineering – inxhinieri
- **A**rt - arti
- **M**athematics - matematikë

Pse kemi nevojë për më shumë **gratë në STEAM?**

- Gratë përbëjnë gjysmën e popullsisë, por ato shpesh janë të nënpërfaqësuar në punët e teknologjisë.
- Gratë kanë sjellë ide dhe shpikje të reja në botën e teknologjisë!
- Është e rëndësishme që të gjithë të kenë një shans për të ndryshuar botën me idetë e tyre!

Ada Lovelace (1815-1852)

Ajo ishte programuesja e parë kompjuterike.

Ajo punoi me Charles Babbage në kompjuterin e tij të hershëm mekanik.

Ajo shkroi algoritmin e parë që u përpunua nga një makinë.

Grace Hopper (1906-1992)

Ajo ishte një shkencëtare kompjuterike dhe kundëradmirale e marinës amerikane.

Ajo studioi matematikë në Universitetin YALE.

Ajo ishte një nga programuesit e parë të kompjuterit IBM Mark I të Marinës.

Ajo popullarizoi termin "korigjim" në informatikë pasi hoqi një molë nga një kompjuter!

Marie Curie (1867–1934)

Ajo ishte një shkencëtare pioniere në fushën e radioaktivitetit.

Ajo ishte gruaja e parë që fitoi një çmim Nobel.

Ajo ishte i vetmi person që fitoi çmime Nobel në dy shkenca të ndryshme (fizikë dhe kimi).

Puna e saj në rrezatim ndihmoi në zhvillimin e makinerive me rreze X dhe trajtimeve të kancerit.

Ajo tregoi se gratë mund të jenë udhëheqëse në shkencë dhe të bëjnë zbulime novatore!

Katherine Johnson (1918-2020)

Ajo ishte një shkencëtare afrikano-amerikane.

Ajo ishte matematikane dhe shkencëtare e NASA-s.

Llogaritjet e saj ndihmuan në dërgimin e astronautëve.

Historia e saj u shfaq në filmin Hidden Figures.

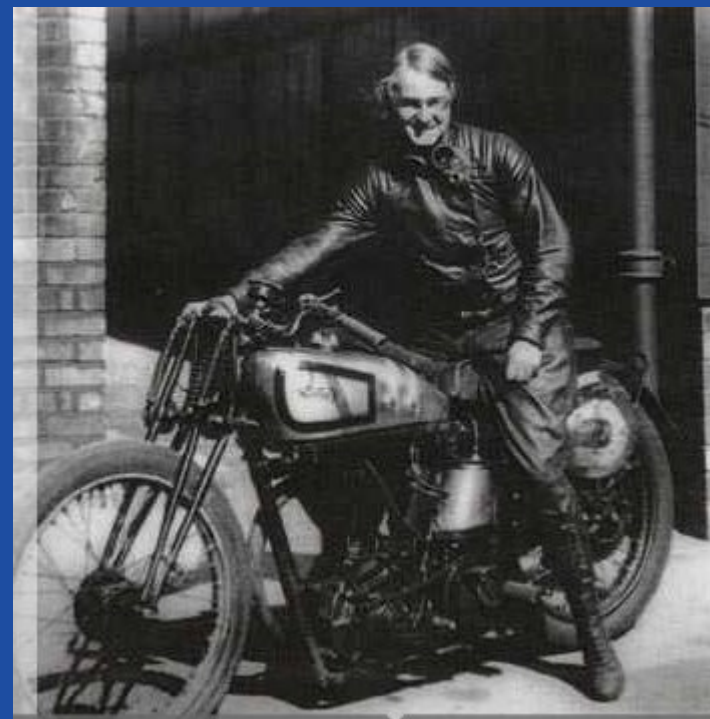

Beatrice Shilling (1909-1990)

Ajo ishte një garuese motoçikletash dhe inxhinierë aeronautike.

Ajo ndihmoi në shpëtimin e jetëve të pilotëve të forcave ajrore britanike gjatë Luftës së Dytë Botërore.

Ajo projektoi një pajisje që rregullonte rrjedhën e karburantit në motorin e një avioni.

Emily Warren Roebling (1843-1903)

Ajo ishte një grua biznesi dhe një ndërtuese.

Pas sëmundjes së burrit të saj, ajo ishte përgjegjëse për udhëheqjen e ndërtimit të Urës së Bruklinit (1869–83).

Rosalind Franklin (1920-1958)

Ajo ishte një shkencëtare britanike.

Puna e saj ishte e rëndësishme në zbulimin e ADN-së dhe përmirësimin e të kuptuarit mbi viruset.

ADN-ja mban informacion gjenetik.

Pse **STEAM**?

Kërkesa e lartë për vende pune në këto fusha

Zgjidhja e sfidave globale

(ndryshimet klimatike, shëndeti, AI, etj.)

Mundësi të shkëlqyera karriere.

Një shans për të krijuar, zbuluar dhe udhëhequr.

Gratë sjellin perspektiva unike dhe diversitet në inovacion!

Pse **vajzat në STEAM** kanë rëndësi?

Ekipet e ndryshme zgjidhin problemet në mënyrë më kreative. Gratë sjellin ide të freskëta që mund të çojnë në produkte më të mira, dizajne më të sigurta dhe risi më të zgjuara.

Gratë përbëjnë gjysmën e popullsisë, por janë të nënpërfaqësuar në fushat e STEAM – veçanërisht në teknologji dhe inxhinieri. Është koha për ta ndryshuar këtë.

Ndryshimet klimatike, krizat shëndetësore, AI etike, sfidat globale – bota ka nevojë për fuqinë e trurit të të gjithëve, veçanërisht tuajën.

Si të përfshiheni?

Eksploroni aktivitetet e Javës së Kodimit në codeweek.eu

Bashkohuni me klubet shkollore (robotika, kodimi, panairë shkencore)

Provoni platforma si Scratch, Khan Academy Code.org

Bëni pyetje. Qëndroni kuriozë.

Testoni njohuritë tuaja!
Klikoni në lidhjen për të luajtur Kahoot!:

Kahoot! Women in STEAM

Burimet

[Ada Lovelace Day: 6 Women Who Shook Up STEM - Our World](#)

[15+ greatest women in STEM](#)

[IWD: 13 Women in STEM Who Changed the World](#)

<https://www.britannica.com/biography/Rosalind-Franklin>

<https://www.britannica.com/biography/Emily-Warren-Roebling>